

KÚRIA V BOROVCIACH

TOMÁŠ TIMKO

ANALYTICKÁ ČASŤ

ŠIRŠIE VZŤAHY

OBEC BOROVCÉ

Borovce sú obec na Slovensku, ktorá sa nachádza v severnej časti Trnavskej pahorkatiny v nadmorskej výške 160 m n. m., približne 7 km od Piešťan. Ležia na pravobrežnej terase Dudváhu.

Archeologické nálezy dokazujú osídlenie volútovej, železovskej a lengyelskej kultúry, staršej a mladšej doby bronzovej. Rímsko-barbarské sídlisko je z 2. až 3. storočia. Slovanské pohrebisko zo 7. – 8. storočia.

Prvá písomná zmienka je z roku 1262, kde je obec doložená ako Borey. Pôvodní obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom. Na začiatku 18. st. je v obci doložený mlyn.

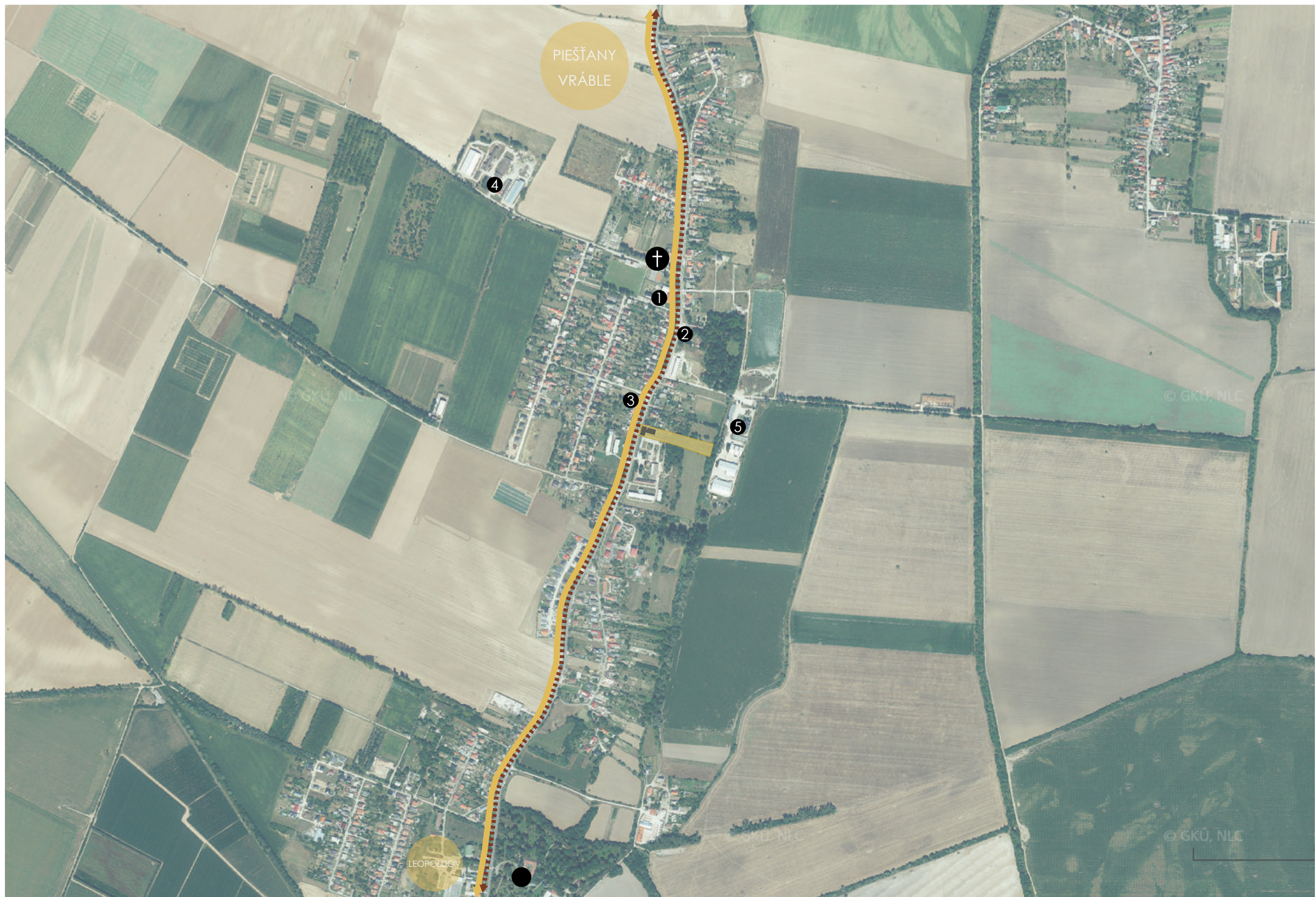
ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	TRNAVSKÝ
OKRES	PIEŠŤANY
REGIÓN	POVAŽIE
POČET OBYVATELOV	1087
ROZLOHA	1,087 HA
PRVÁ PÍ SOMNÁ ZMIENKA	1262

LEGENDA

- CESTNÉ KOMUNIKÁCIE
- CESTNÉ KOMUNIKÁCIE
- ŽELELEZNIČNÁ DOPRAVA
- MALOKARPATSKÁ CYKLOMAGISTRÁLA
- K. Ú. BOROVCÉ

LEGENDA

- HRANICA KAT. ÚZEMIA
- CESTA II. TRIEDY
- CYKLOTRASA
- RIEŠENÉ ÚZEMIE KÚRIE V BOROVCIACH
- KAŠTIEĽ RAKOVICE
- † KOSTOL SV. VAVRINCA
- 1 OBECNÝ ÚRAD, POŠTA, MATERSKÁ ŠKOLA
- 2 POTRAVINY
- 3 OBECNÁ KRČMA
- 4 POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO
- 5 PRIEMYSEL

HISTORICKÉ MAPOVANIE

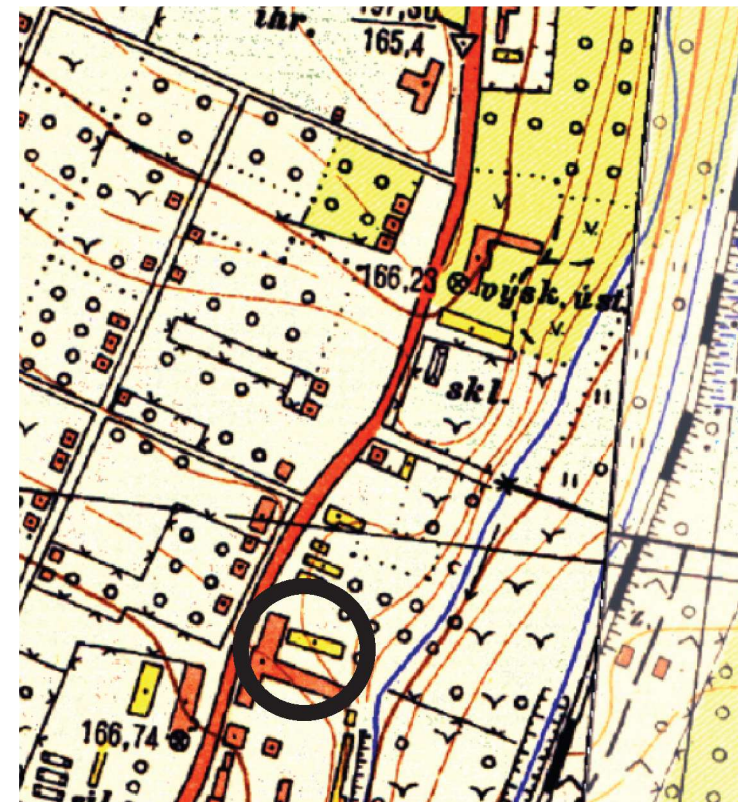
1 I. Vojenské mapovanie (1764-1787),
nie je možné určiť presnú polohu objektu.

2 II. Vojenské mapovanie (1810-1869),
značená predpokladaná poloha kúrie.

3 III. Vojenské mapovanie (1875-1884),
značená predpokladaná poloha kúrie.

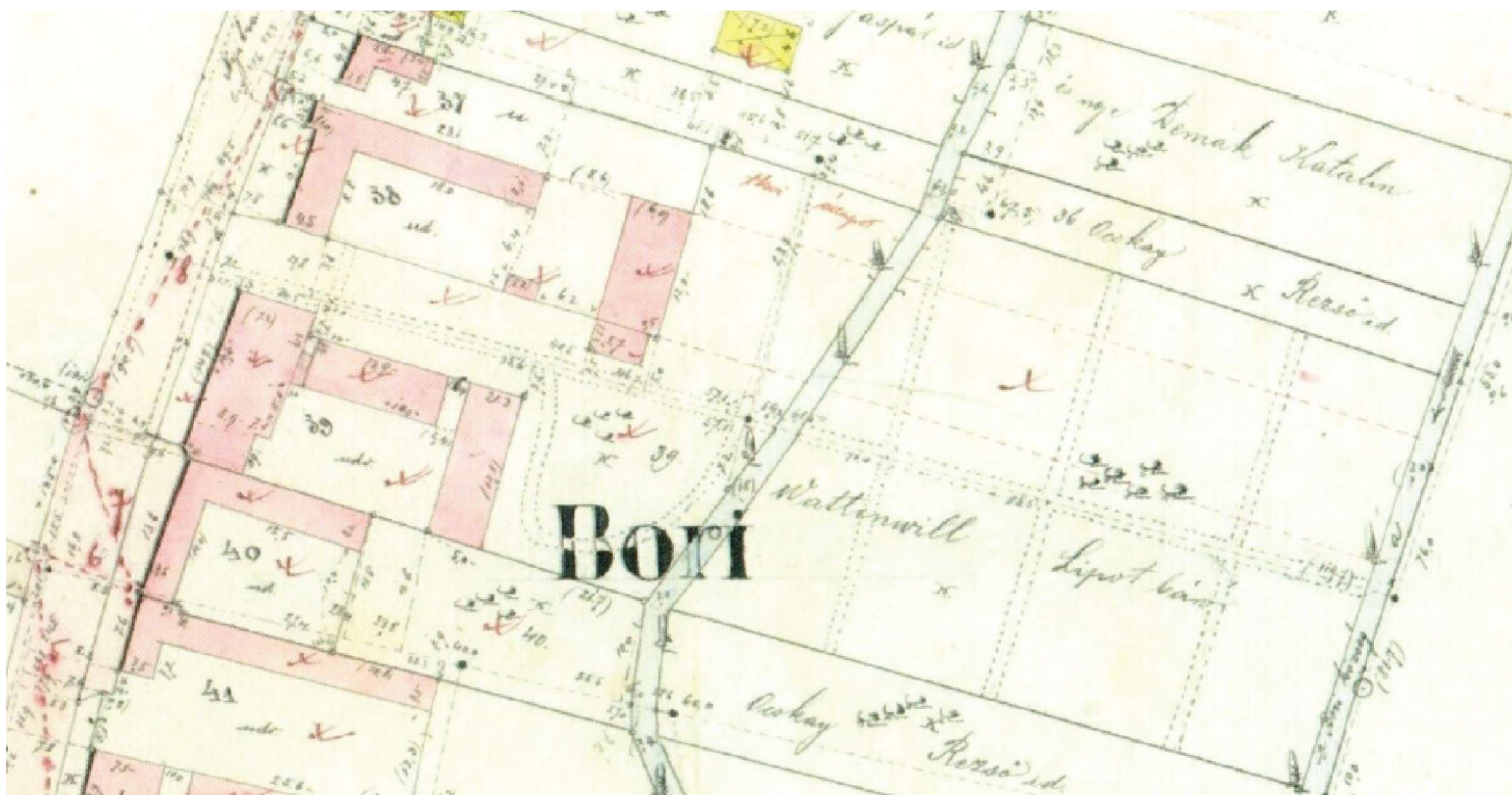

4 Vojenská topografická mapa (1957-1971)

Prvé záznamy o obci Borovce sa uvádzajú v ovbchôdzke chotára Šterús v roku 1262 ako Borey. Následne v roku 1263 ako Bory, v 1773 ako Borovce, maďarsky Vágbory a nemecky Borowitz. Do roku 1388 bola kráľovským majetkom, potom ich kráľ Žigmund daroval vojvodovi Stiborovi a patrili mu do roku 1430. V 16. storočí sa stali zemianskou obcou, vlastnili ich niekoľkí šľachtici. Obec roku 1599, po vpáde Turkov, ľahla celá popolom. Ostali iba štyri domy, ostatné boli spálené.

V priebehu storočí obec nezmenila svoj pozdĺžny tvar. Prvé zmeny v rozširovaní obce môžeme zaznamenať až v 20. storočí. Nové zástavby sa dejú pozdĺž hlavnej uličnej línie smerom na západ.

HISTORICKÉ MAPOVANIE

5 Katastrálna mapa (2. polovica 19. storočia)

Na parcele je vidieť uličné a dvorové krídlo kúrie, spojené prepojavacím krčkom (jeho rozsah je oproti dnešnému stavu väčší) a pôvodný pôdorysný tvar a rozsah dnes už čiastočne zaniknutej hospodárskej budovy uzatvárajúcej dvor kúrie z JV strany.

Podľa značiek zakreslených v rámci predmetného pozemku a označujúcich ovocné dre-
viny sa na väčšej časti pozemku nachádzal ovocný sad s pravidelnou sieťou obslužných
cestičiek a krivočiarou okružnou cestou pri JV fasáde hospodárskeho objektu kúrie - komu-
nikácie sú zakreslené dvojito čiarokvanou čiarou.

Na základe zakreslenia siete ciest v rámci pozemku je možné predpokladať, že uzavretý
hospodársky dvor nebol komunikačne prepojený cestou pre vozy s nižšie položenou časťou
záhrady.

6 Katastrálna mapa (1899)

Na parcele je vidieť uličné a dvorové krídlo kúrie, spojené prepojavacím krčkom. Tak-
tiež aj pôvodný pôdorysný tvar a rozsah dnes zaniknutej hospodárskej budovy uzatvára-
júcej dvor kúrie z JV strany.

Na susednom pozemku je červenou zaznačená zmena objektu nachádzajúceho sa na
jeho JZ hranici – pôvodná budova susediaca s JZ hranicou pozemku kúrie bola zbúraná a
nahradená novou budovou, ktorá sa zachovala do súčasnosti.

Pozemok kúrie je predelený parcelou v rámci ktorej tiekol potok Holeška, zasypaný v
70. rokoch 20. storočia. Na mape je vidieť aj pôvodný rozsah parciel pozemku kúrie
zakreslený aj na katastrálnej mape z 2. polovice 19. storočia. Avšak okrem úzkej parcely
vedúcej od ulice až k druhému potoku – je možné že došlo k celeniu parciel v rámci pozem-
ku kúrie. Táto parcela vrátane parciel v rámci JV rozšírenej časti pozemku bola v neskoršom

1 Výrez z pohľadnice, ukazujúcu kúriu už aj s lipou a znázornením komínov (1936)

2 Výrez z pohľadnice, ukazujúcu kúriu (obdobie 1.československej rep.)

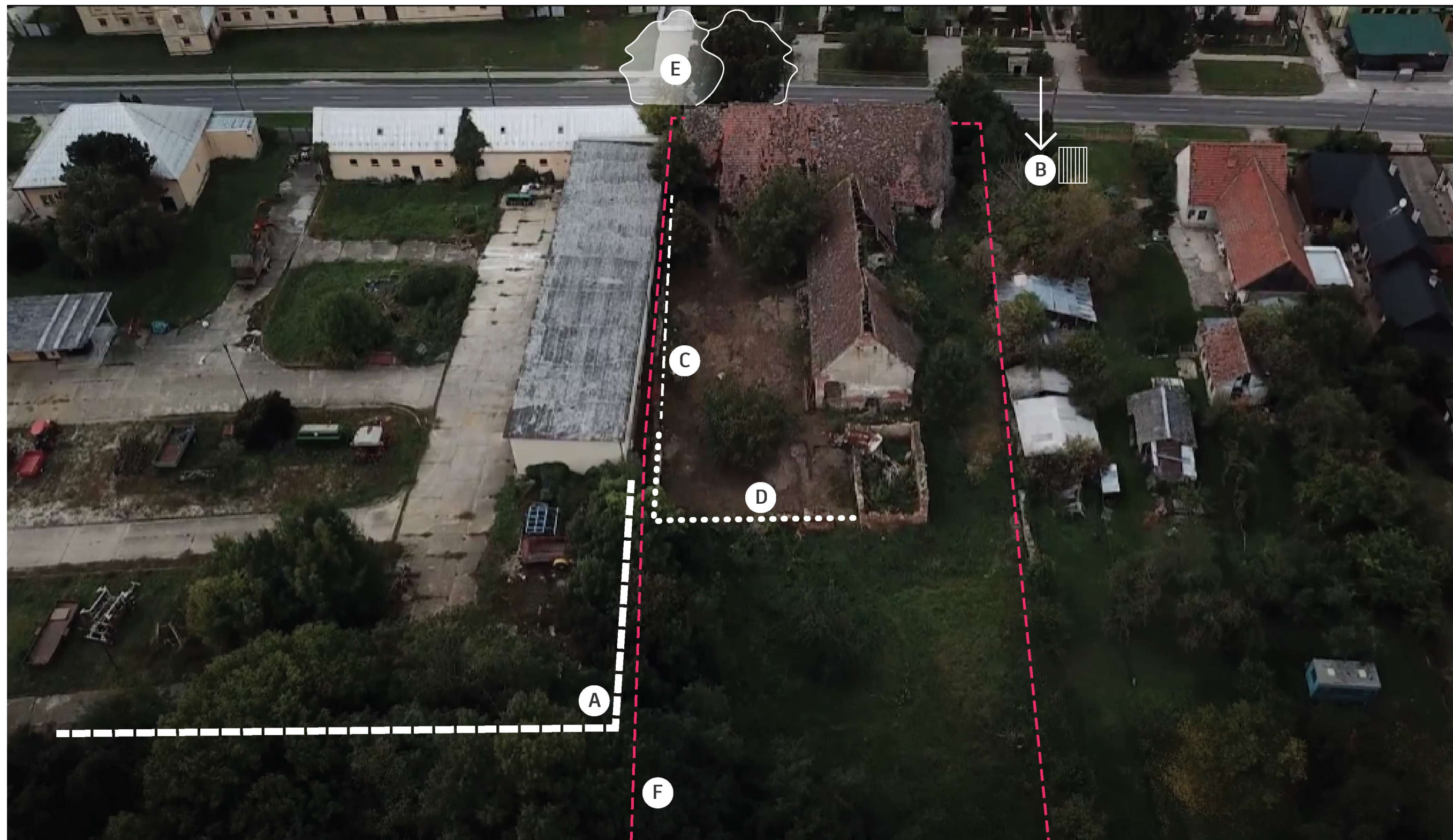
3 Fotografia znázorňuje už fungujúcu prevádzku potravín Jednota (polovica 20. storočia)

4 Fasáda uličného krídla (1980)

HISTORICKÉ FOTOGRAFIE

ANALÝZA RIEŠENÉHO POZEMKU

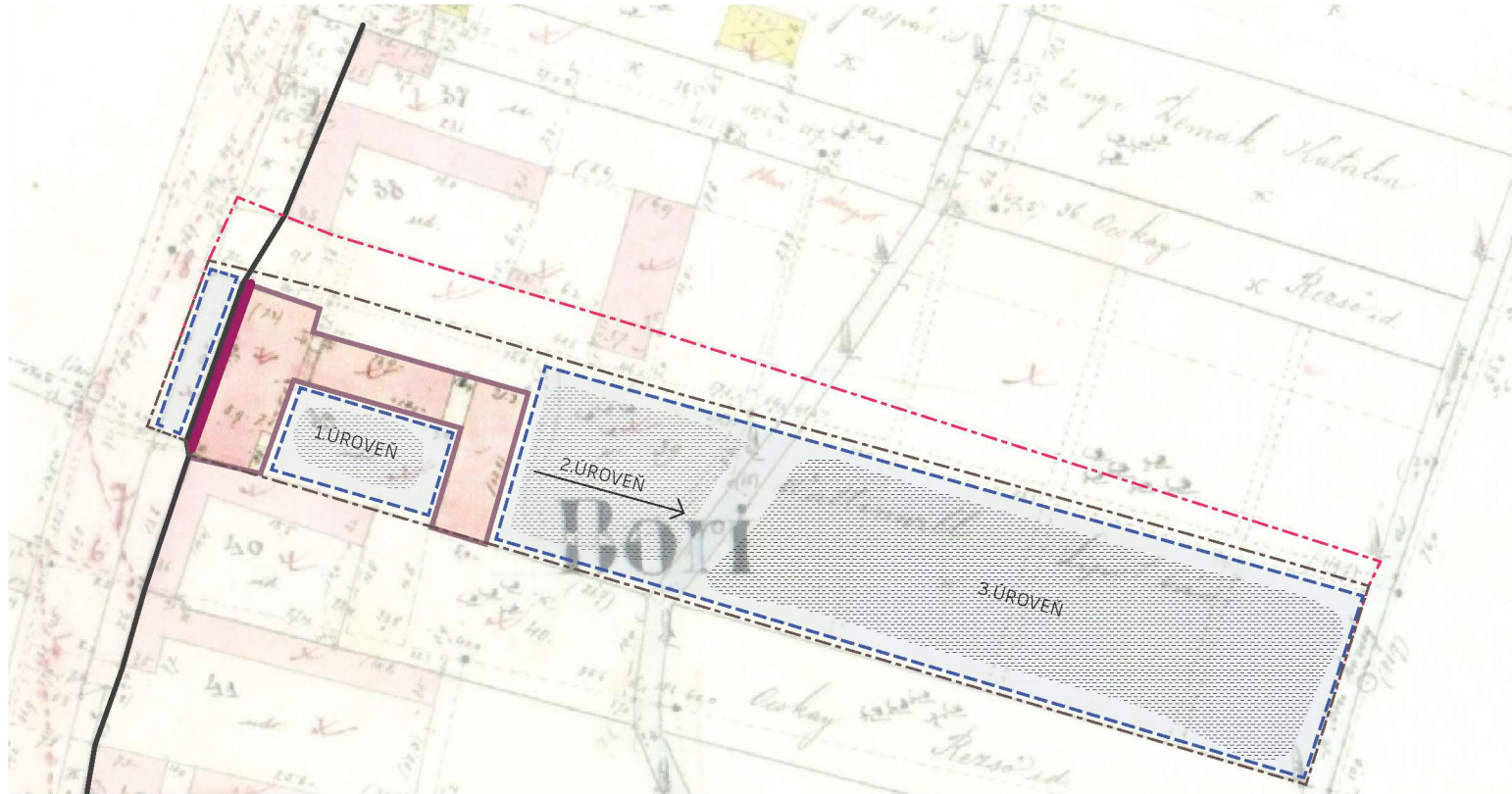
- A // oporný múr - súčasť susedného pozemku
- B // zachovaná vrba + približné miesto pôvodnej kaplnky (kedysi súčasť parcely)
- C // hraničný múr
- D // zachovaná hmota pôvodného hospodárskeho objektu
- E // zachovaná lipa + naznačenie odstránenej druhej lipy pri vstupe do objektu
- F // hranica parcely

ANALÝZA POZEMKU

ANALÝZA PAMIATKOVÝCH HODNÔT

1 Hodnota urbanistických súvislostí a bezprostredného okolia //

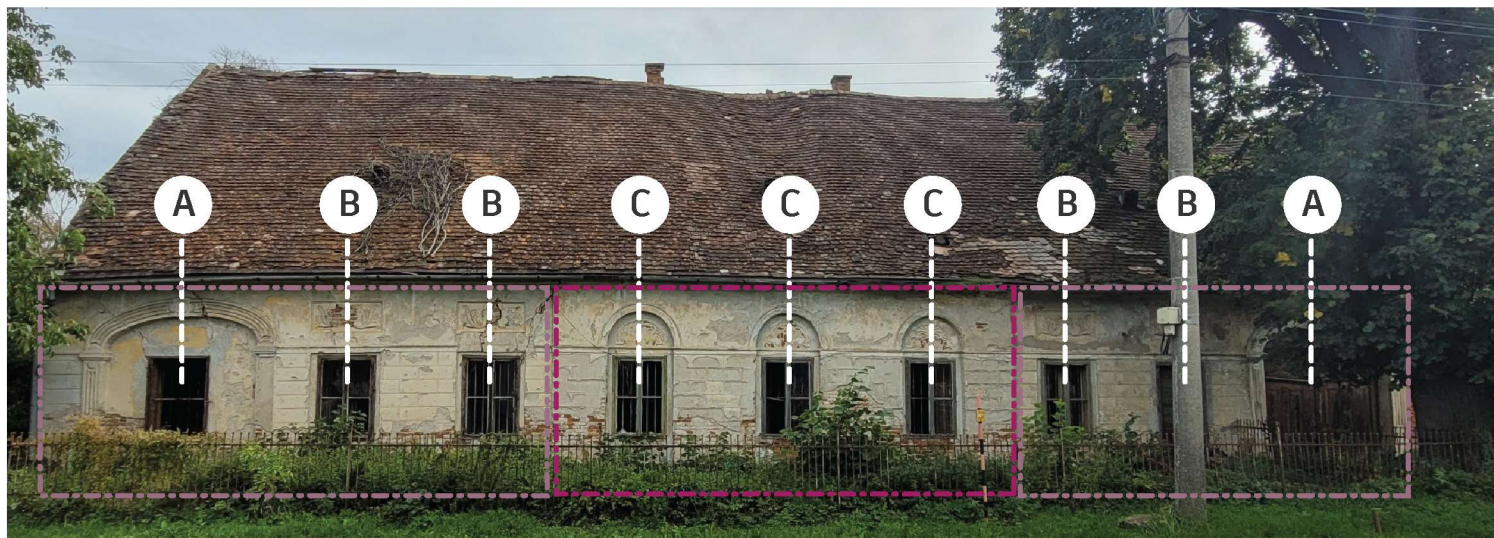
- optimálny odstup od ulice zdôrazňuje uličnú, tvaroslovne najbohatšiu časť fasády
- poloha objektu z hľadiska urbanistického vývoja je primárna (objekt rešpektuje pôvodnú uličnú čiaru)
- vidiecka záhrada bez geometricky kompovanej zelene
- zachované pôvodné hmotovo priestorové vzťahy a kompozíciu členenú na predzáhradku, hospodársky dvor, záhradu
- výškové členenie pozemku na tri úrovne: terasa, plynule klesajúca časť pozemku smerom od uličného krídla kúrie k zaniknutému potoku Holeška a v závere takmer rovinná časť pozemku.

- riešené objekty
- - - hranica pôvodnej parcely
- - - hranica súčasnej parcely
- uličná čiara
- najbohatšia časť fasády
- - - predzáhradka, hospodársky dvor, záhrada
- ░░░ úrovne terénu

2 Hodnota architektonického diela //

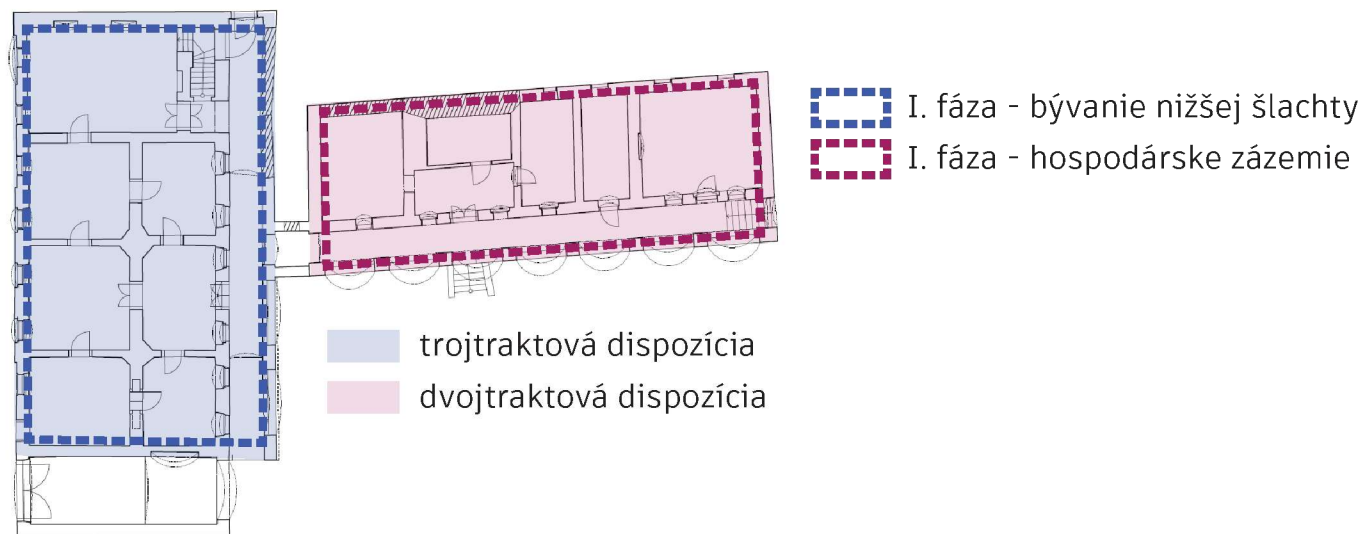
- najhodnotnejší objekt v obci postavený ako vidiecke sídlo nižšej šľachty. Postavený bol v klasicistickom štýle s tvaroslovím uličnej fasády inšpirovaného meštianskou klasicistickou architektúrou
- zachovaná pôvodná hmotovo - priestorová skladba pochádzajúca z I. etapy, tvorená 2 krídlami so zaniknutým hospodárskym objektom uzatvárajúci hospodársky dvor
- tvaroslovne bohatá symetricky komponovaná uličná fasáda, jednoduchšie tvaroslovie dvorových fasád s arkádovými chodbami
- ohraničenie hospodárskeho dvora pôvodne zo štyroch strán hmotou kúrie, čiastočne zaniknutým hospodárskym objektom a hraničným múrom.

PAMIATKOVÉ HODNOTY

3 Hodnota dispozície //

- trojtraktová dispozícia uličného krídla z I. etapy, kde sa do izieb orientovaných do ulice vstupuje systémom navzájom komunikačne prepojených predizieb
- dvojtraktová dispozícia dvorového krídla v rámci posledných dvoch etapa prešla miernymi dispozičnými úpravami. Neznížilo to však hodnotu jeho základnej dispozície pochádzajúcej z primárnej, I. etapy výstavby tohto krídla.

6 Hodnota konštrukčného a materiálového riešenia //

- pôvodná konštrukcia krovu, ktorá sa aj napriek jej havarijnému stavu zachovala z časti dodnes
- tehlové murivo a vápenné omietky

4 Hodnota funkcie využitia //

- I. fáza vývoja objektu - objekt slúžil na bývanie nižšej šľachty v uličnom krídle, v rámci dvorového krídla bolo situované hospodárke zázemie objektu kombinované s ubytovaním služobníctva
- v neskoršom období bola obytná funkcia dvorového krídla rozšírená aj do priestorov zázemia
- prevádzka zriadená v 1.polovici 20. storočia nemala výrazný vplyv na hodnotu využitia objektu.

5 Hodnota sadovníckych drevín //

- zachované staré jedince ovocných drevín
- v rámci neovocných drevín sú to tie, ktoré boli súčasťou brehových porastov zaniknutého potoka Holeška
- lipa rastúca pred uličnou fasádou objektu, ktorá je jednou z dvoch pôvodne rastúcich líp pred objektom

7 Hodnota architektonických a výtvarných detailov, umelecko-remeselných a remeselných prvkov //

- rozsah zachovaných prvkov na pôvodnom mieste a bez výraznejších zásahov.
- významné sú všetky kamenné prvky, omietkové štruktúry a ťahané tvaroslovné prvky fasády ako i okná, dvere, mreže, zachované pôvodné podlahy a iné remeselné súčasti stavby ako aj ručné maľby v rámci interiérov z prvých dvoch vývojových etáp
- pôvodné uličné oplotenie v plnom rozsahu, aj so sekundárnymi úpravami jeho JV okrajovej časti

TECHNICKÝ STAV OBJEKTU

TECHNICKÝ STAV- ULIČNÁ ČASŤ

Sekundárne farebné nátery, lokálne úbytky pôvodnej hmoty (m.č. 1.01)

Zrútený strop s drevokaznou hubou (m.č. 1.02)

Opadávajúca rákosová rohož, zničená podlaha a strop (m.č. 1.03)

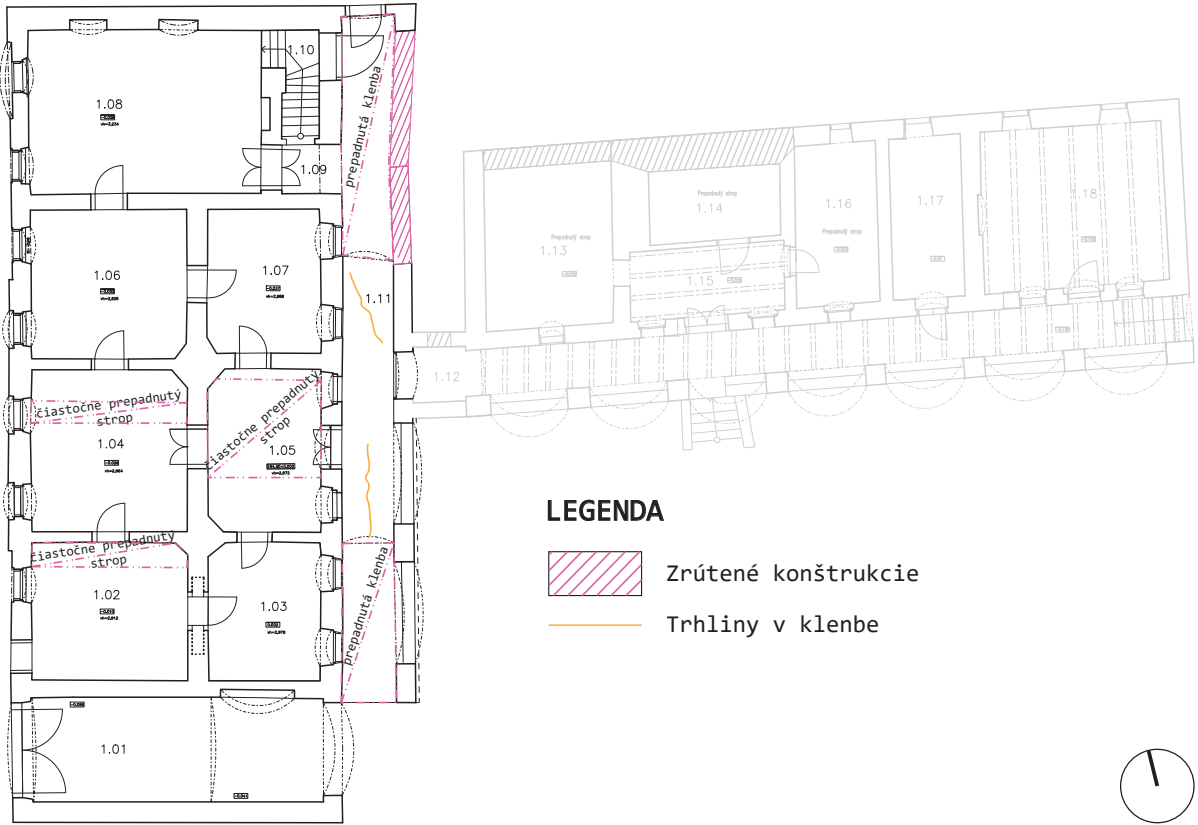
Zrútený povalový strop (m.č. 1.04)

Zrútený povalový strop (m.č. 1.05)

Pohľad na zrútenú stenu arkádovej chodby (m.č. 1.11)

Poškodenie drevených parkiet. Sekundárne prekrytie linoleom (m.č. 1.06)

Čiastočne spadnutá klenba arkádovej chodby uličného krídla (m.č. 1.10)

Lokálne úbytky pôvodnej kamennej hmoty portálu (m.č. 1.09)

Zničená omietka stropu a obhorená časť steny (m.č. 1.08)

Fabióny, sekundárne nátery (m.č. 1.02 až 1.09)

Lokálne úbytky pôvodnej drevenej palubovej podlahy (m.č. 1.07)

TECHNICKÝ STAV- DVOROVÁ ČASŤ

Zamurovaný dverný otvor v spojovacom krčku (m.č. 1.12)

Úbytok pôvodnej hmoty schodiska

Zamurovaný dverný otvor (m.č. 1.18)

Prepadnutý trámový strop v dôsledku uhnitia záhlaví trámov (m.č. 1.13)

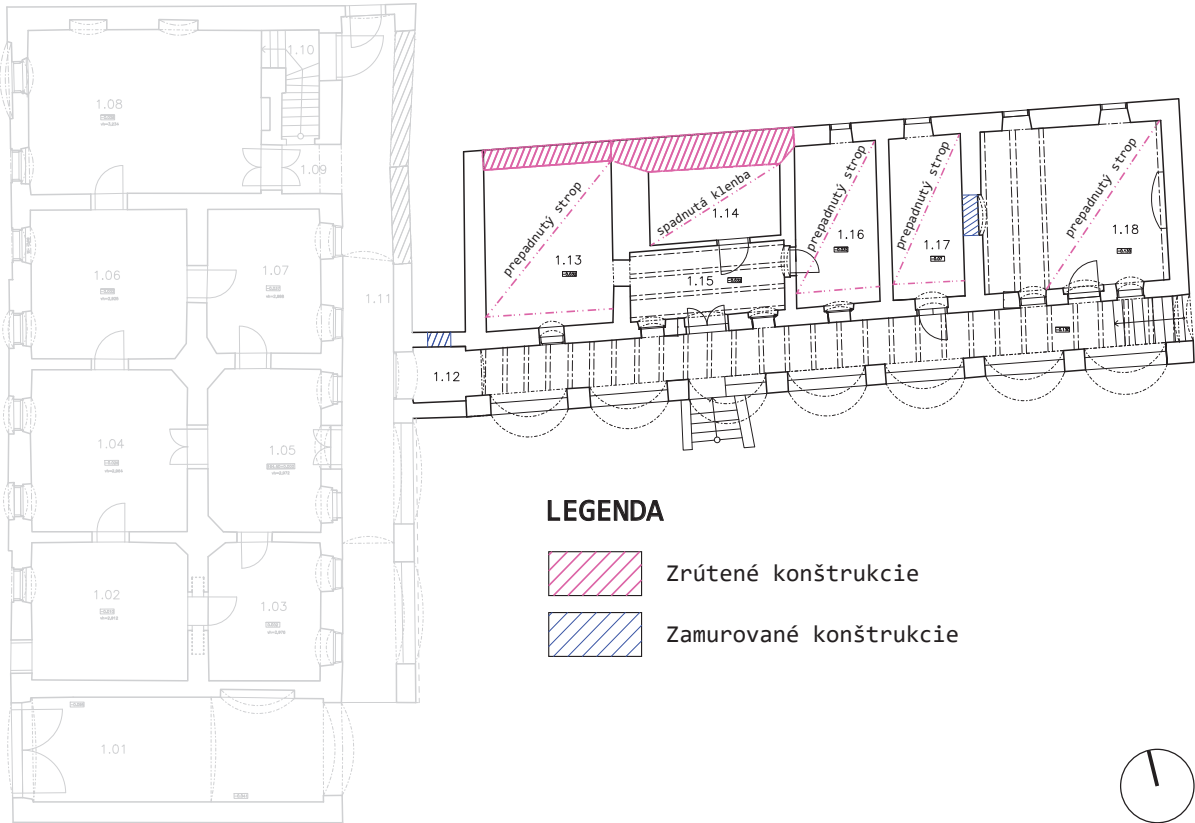
Fragment prepadnutej valenej klenby, zachované sekundárne farebné nátery (m.č. 1.14)

Úbytok pôvodnej hmoty schodiska

Zavlhnutý trámový strop (m.č. 1.15)

- LEGENDA
- Zrútené konštrukcie
 - Zamurované konštrukcie

Prepadnutý trámový strop, konštrukcia klenby schodiska suterénu (m.č. 1.18)

Poškodenie dlaždíc terakotovej podlahy, sekundárne betónové opravy a potery (arkádová chodba)

Prepadnutý trámový strop (m.č. 1.17)

Prepadnutý trámový strop v dôsledku uhnitia záhlaví trámov (m.č. 1.16)

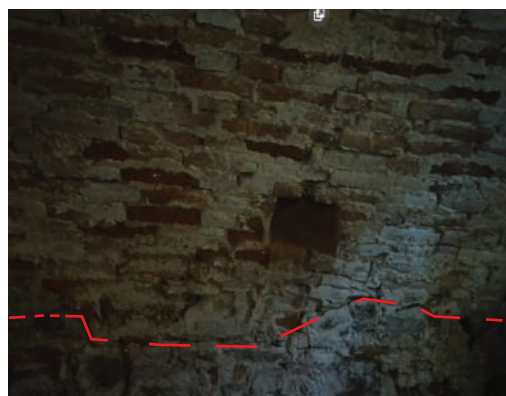
TECHNICKÝ STAV- PIVNICE

Valená klenba vstupnej chodby
do suterénu uličného krídla
(sekundárne farebné nátery)

Hlinená podlaha v pivnici
uličného krídla

Napojenie plnej pálenej tehly
na kamenné murivo

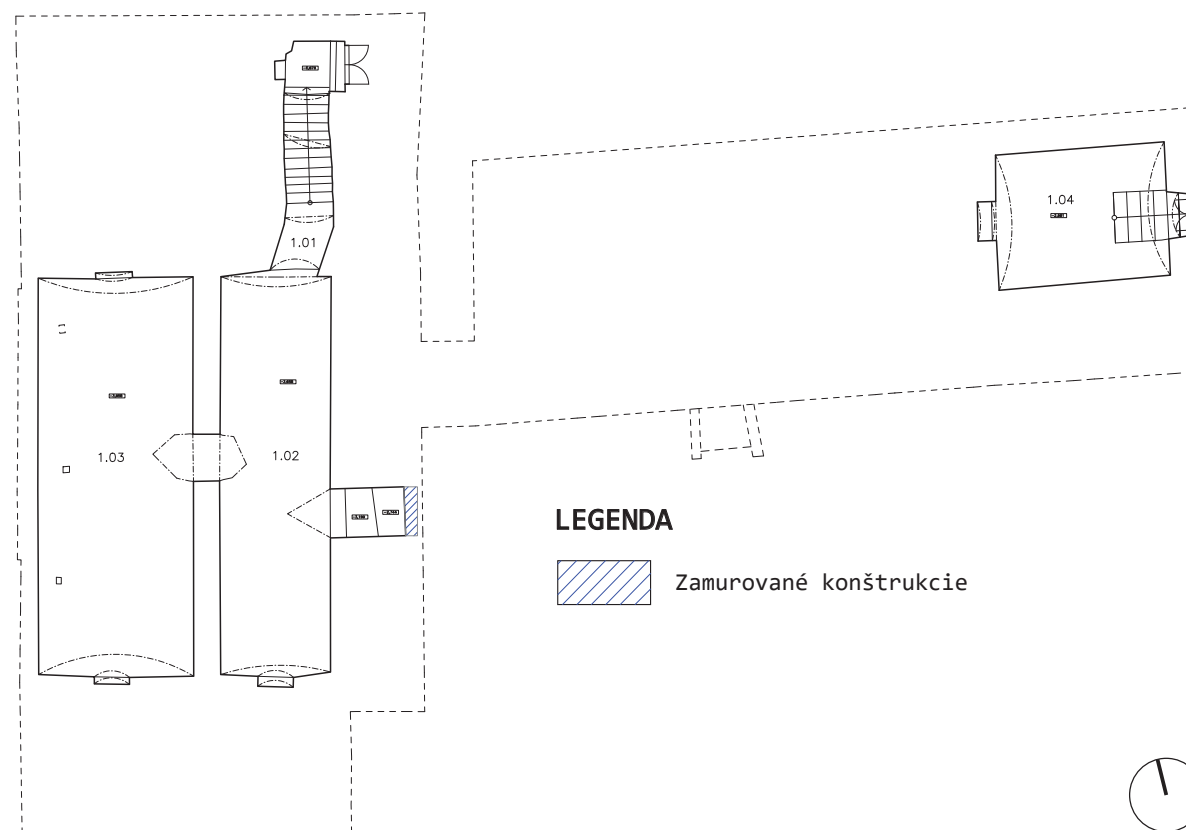
Zaklenutie miestností suterénu
- výseče vstupných otvorov
(stena medzi m.č. 1.02 a 1.03)

pivnica (1.PP) uličného krídla
so zapustenou nikou
(m.č. 01.03)

Valená klenba zaniknutého vstupu
do pivnice lokálne úbytky
pôvodnej omietkovej hmoty
(m.č. 1.02)

pivnica (1.PP) dvorového krídla
(m.č. 01.04) - schodisko vedúce z exteriéru

Lokálne úbytky a poškodenie
pôvodnej hmoty
(m.č. 01.04)

Kovový kruh osadený na oko visiace
z muriva klenby pivnice
-prvok je napadnutý hrdzou
(m.č. 1.04)

TECHNICKÝ STAV- PODKROVIE

Rozsiahle poškodená podlaha z nepálených tehál

Uličné krídlo- zavlhnuté časti krovu a poškodená podlaha

Uličné krídlo- poškodené väzné trámy vlhkosťou

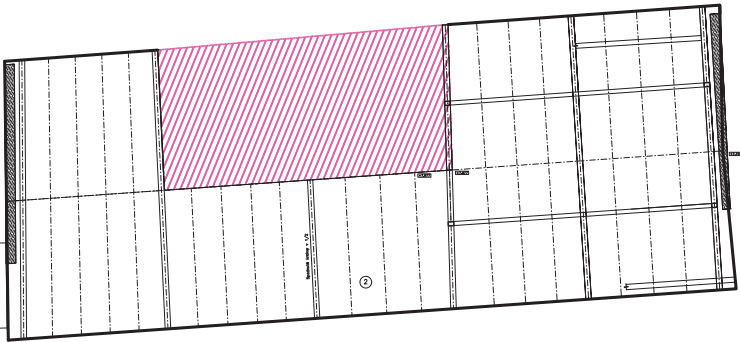
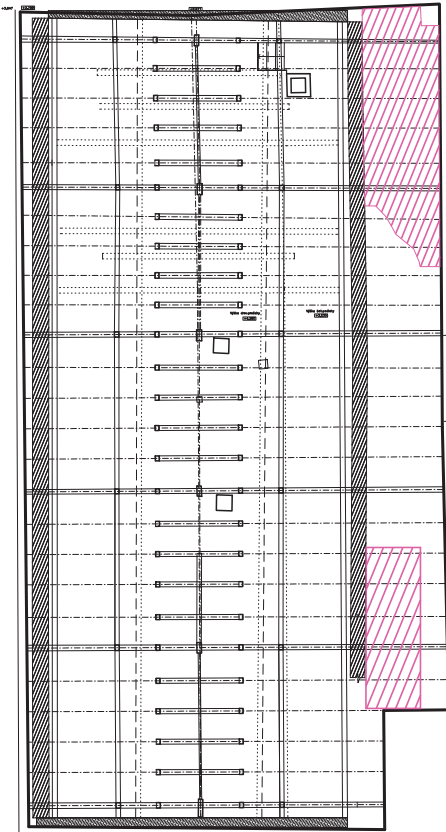
Uličné krídlo- Hnilobou silno poškodené až zničené prvky, chýbajúca krytina -havarijný stav

Dvorové krídlo- vstup do podkrovia nachádzajúci sa v rámci SZ štítu krídla -havarijný stav

Poškodené schodisko vedúce do podkrovia s prepadnutou valenou klenbou uličnej časti

LEGENDA

Zrútené konštrukcie

Dvorové krídlo- poškodený hrebeň strechy

Dvorové krídlo- krov je vystavený poveternostným podmienkam

Krov oboch krídiel objektu je napadnutý drevokaznou hubou

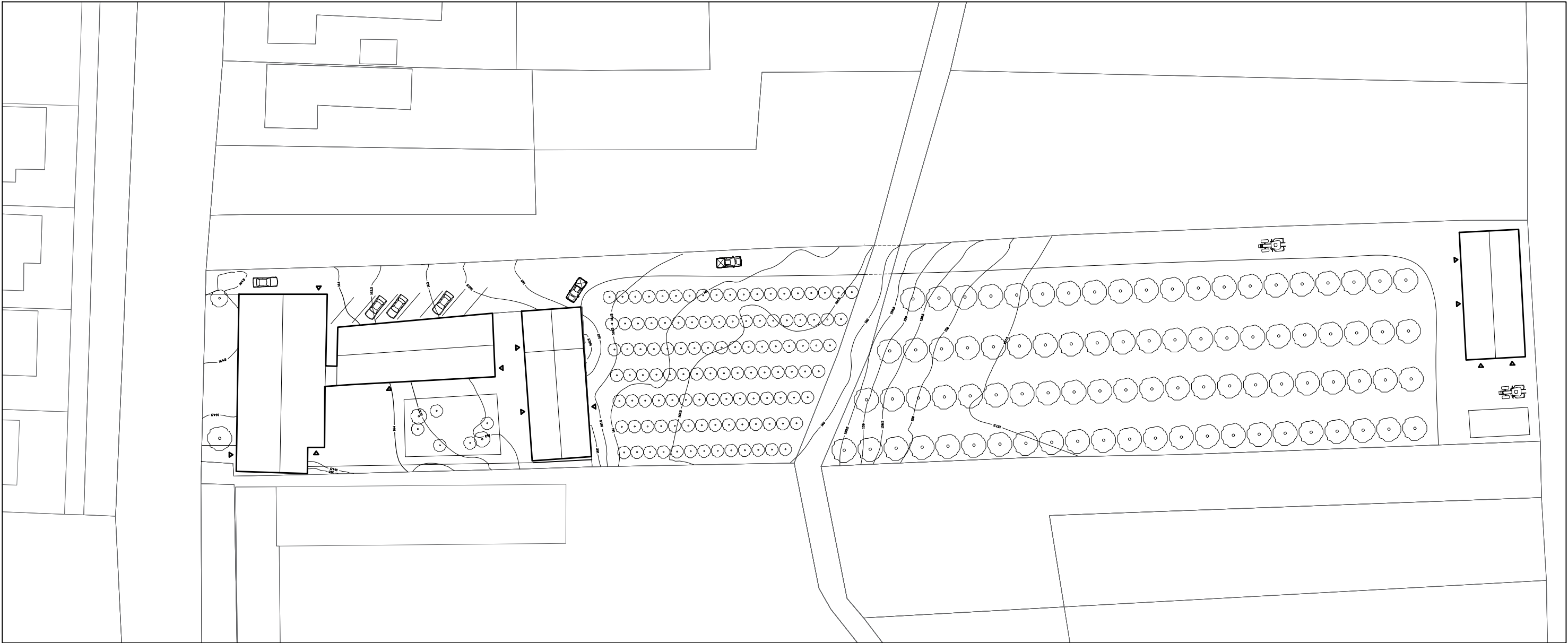
Dvorové krídlo- havarijný stav krovu

Dvorové krídlo- prepadnutá strecha severnej časti

VÝKRESOVÁ DOKUMENTÁCIA

SITUÁCIA

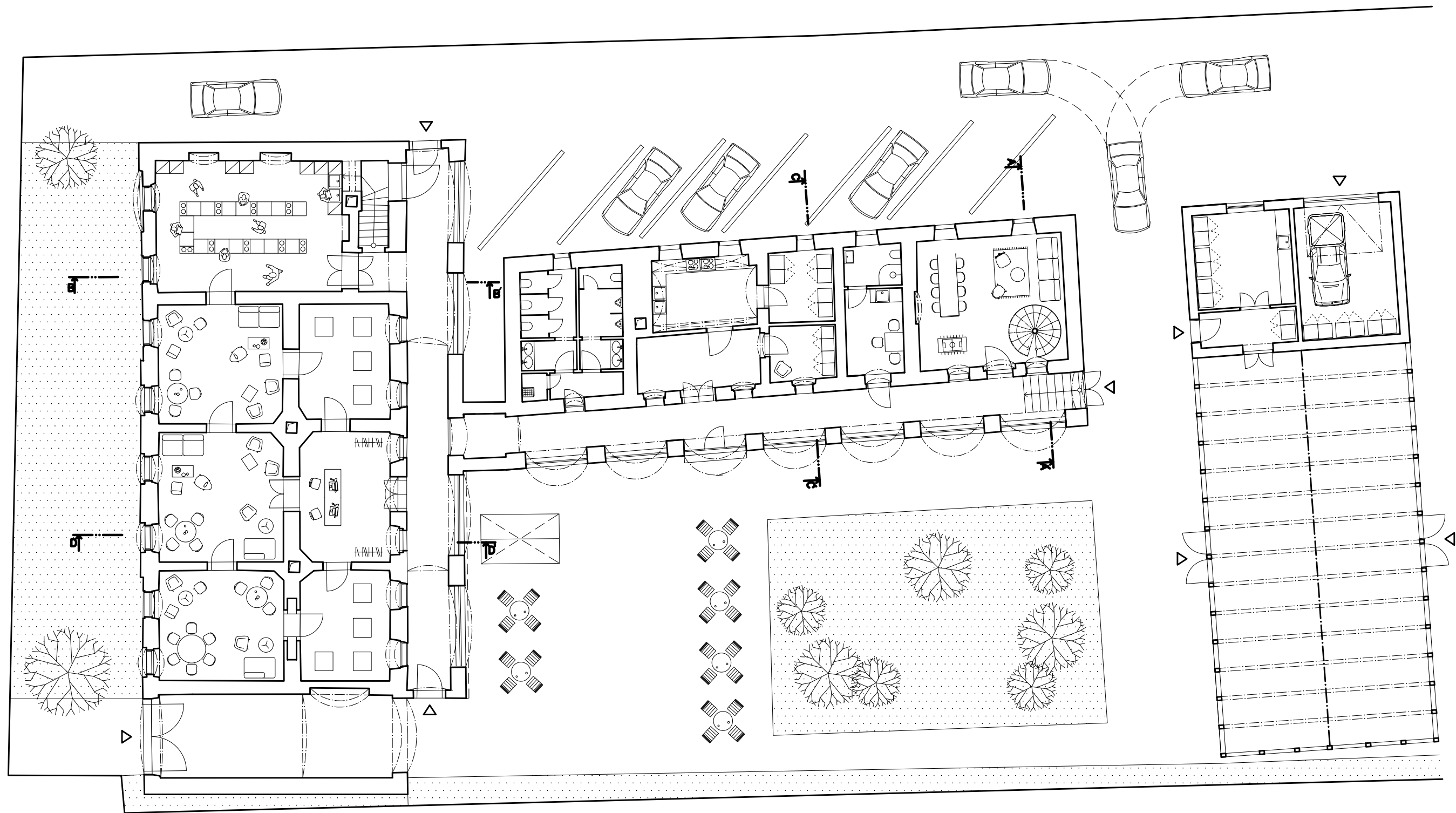

SITUÁCIA

- LEGENDA:
- - RIEŠENÉ OBJEKTY
 - - HRANICA RIEŠENÉHO ÚZEMIA
 - - SPEVNENÁ PLOCHA
 - - ZATRÁVNENÁ PLOCHA
 - - VSTUPY
 - - ZELEŇ

0 1 2 4 10M						
FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP						
Predmet: 2 AT3 A Atelier III			Akad. rok: 2021/2022			
Téma: Kúria v Borovciach						
Študenti: Tomáš TIMKO			VA: PHV		Mierka: 1:500	
Ved.práce: Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.					Špecializácia: Architektúra	
Garant predmetu: prof. Ing. arch. P. Gregor, PhD.						
Druh dokumentácie: Architektonická štúdia					Číslo výkresu: 00	
Dátum: 21.12.2021			Obsah výkresu: situácia			

PÔDORYSY

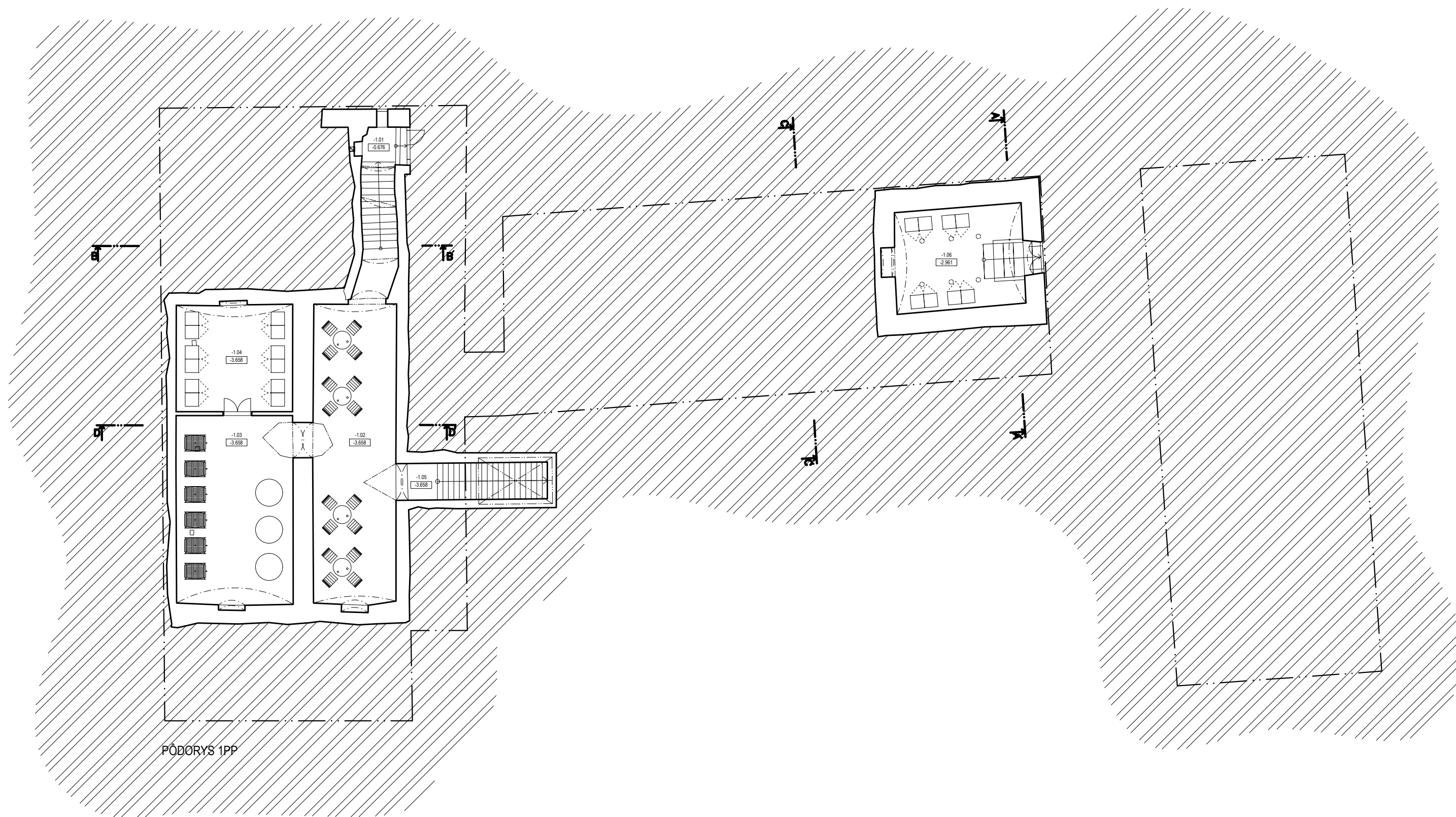

PÔDORYS 1NP

0 1 2 4 10M

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP		STU FA	
Predmet:	2_AT3_A Atelier III	Akad. rok:	2021/2022
Téma:	Kúria v Borovciach		
Študenti:	Tomáš TIMKO		
Ved.práce:	Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	VA:	PHV
Garant predmetu:	prof. Ing. arch. P. Gregor, PhD.		
Druh dokumentácie:	Architektonická štúdia		
Dátum: 21.12.2021	Obsah výkresu:	PÔDORYS 1NP	Číslo výkresu: 00

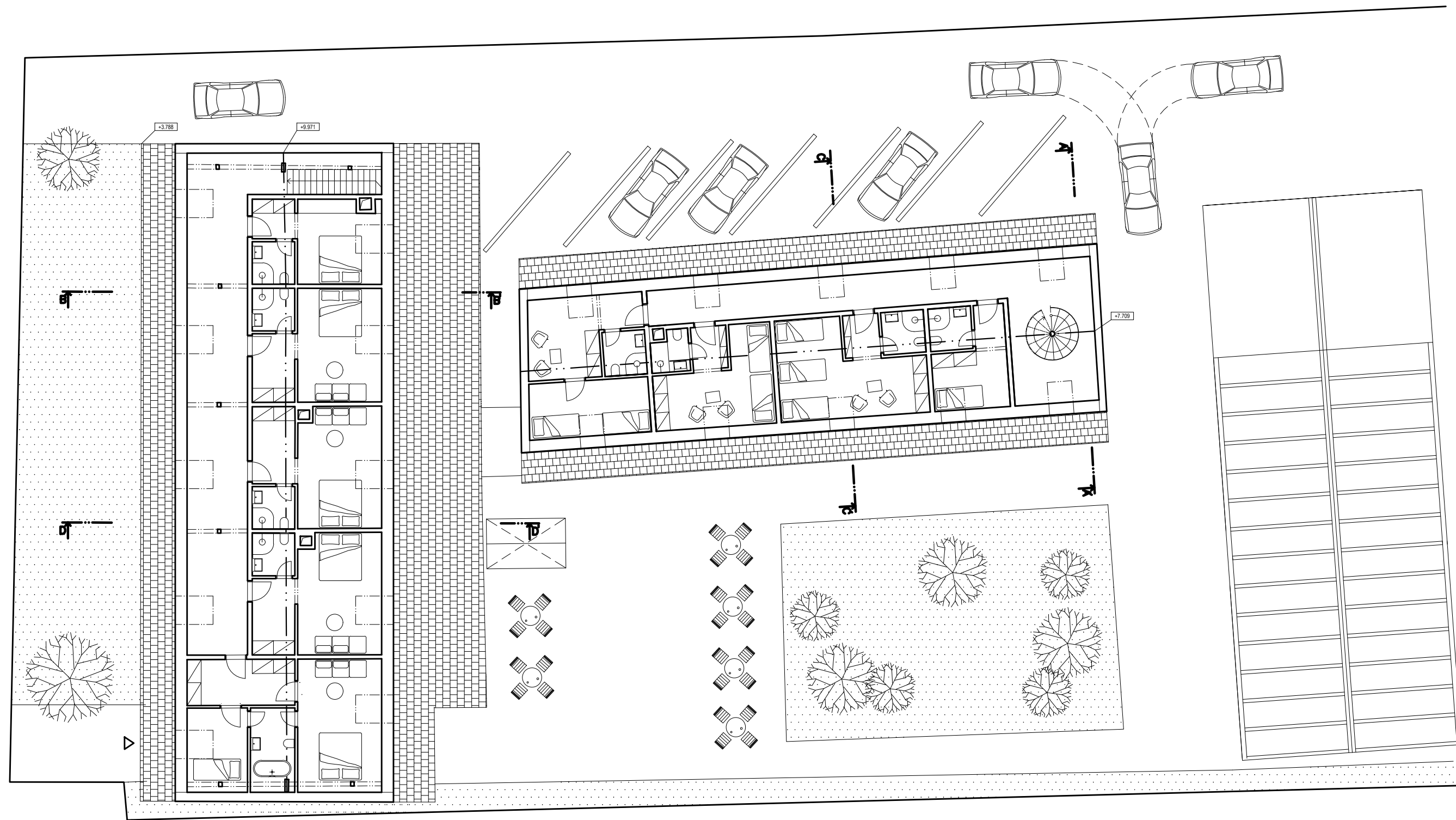

PÔDORYS 1PP

0 1 2 4 10M

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP				
Predmet:	2_AT3_A Atelier III	Akad. rok:	2021/2022	
Téma:	Kúria v Borovciach			
Študenti:	Tomáš TIMKO			Mierka: 1:200
Ved.práce:	Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	VA:	PHV	Špecializácia: Architektúra
Garant predmetu:	prof. Ing. arch. P. Gregor, PhD.			
Druh dokumentácie:	Architektonická štúdia			
Dátum: 21.12.2021	Obsah výkresu:	PÔDORYS 1PP		Číslo výkresu: 00

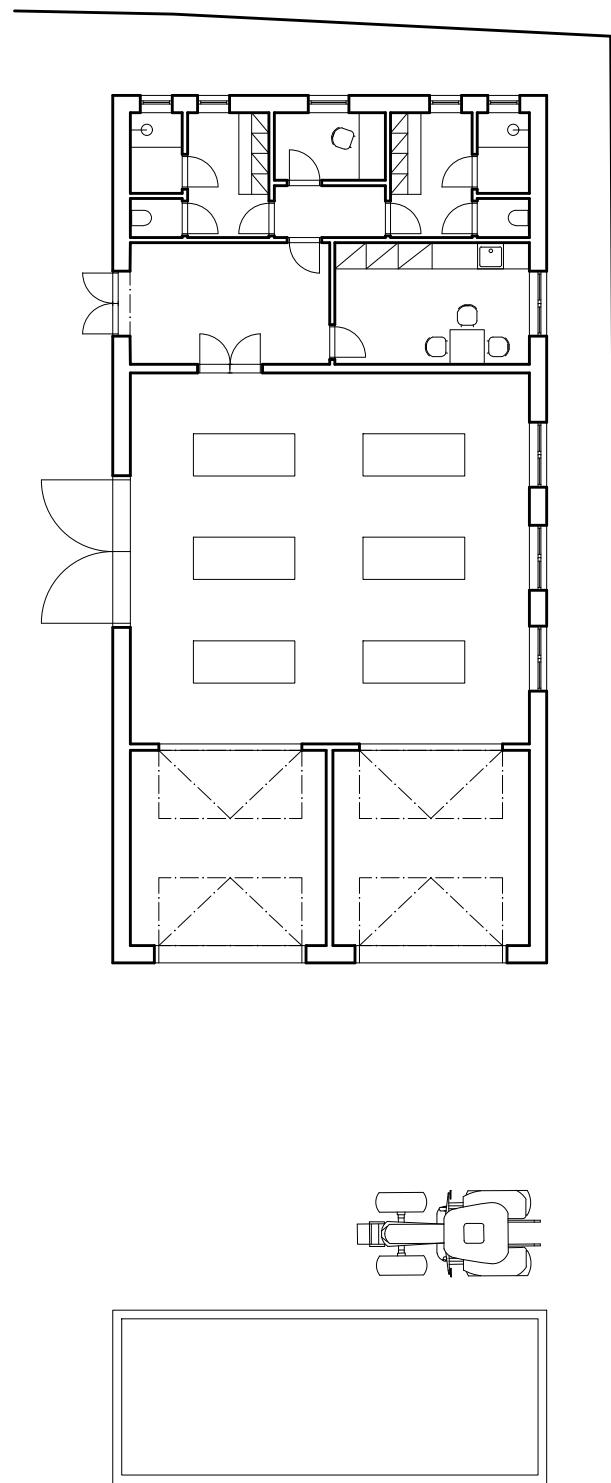

PÔDORYS KROVU

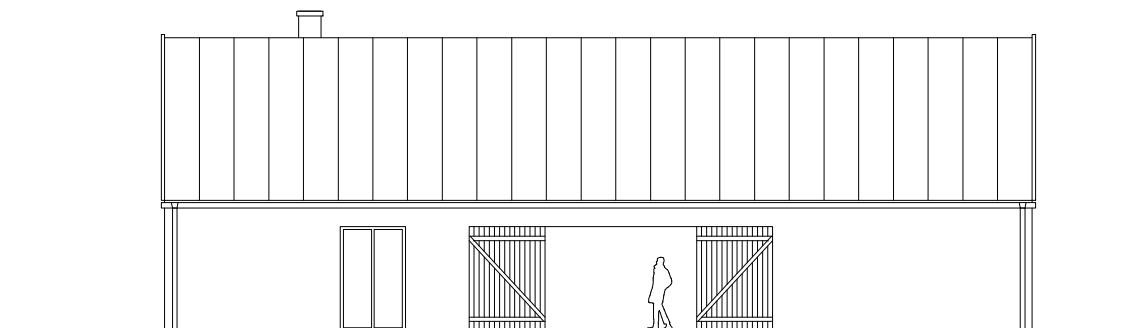
0 1 2 4 10M

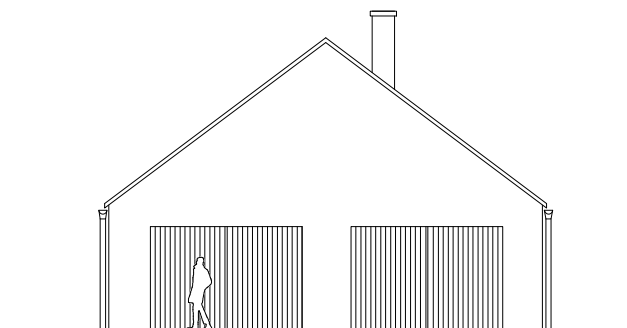
FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP		STU FA	
Predmet:	2_AT3_A Atelier III	Akad. rok:	2021/2022
Téma:	Kúria v Borovciach		
Študenti:	Tomáš TIMKO		Mierka: 1:200
Ved.práce:	Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	VA:	PHV
Garant predmetu:	prof. Ing. arch. P. Gregor, PhD.		
Druh dokumentácie:	Architektonická štúdia		
Dátum: 21.12.2021	Obsah výkresu:	PÔDORYS 2NP	Číslo výkresu: 00

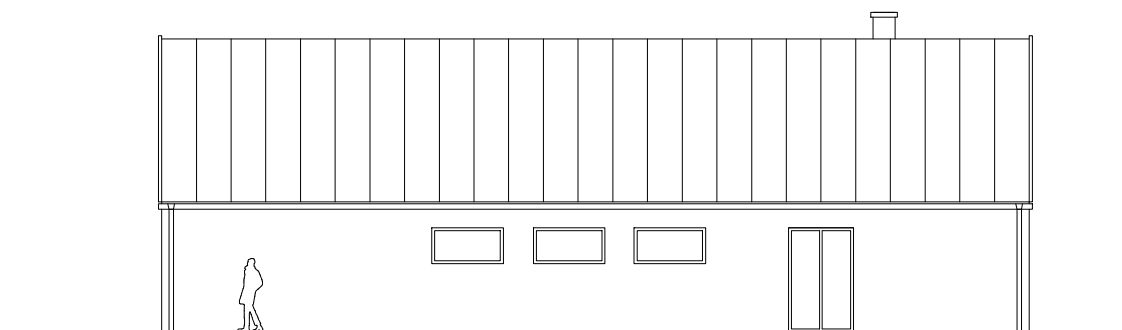
PÔDORYS

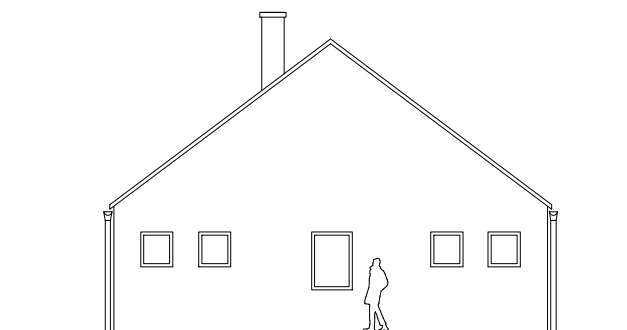
POHLAD ZÁPADNÝ

POHLAD JUŽNÝ

POHLAD VÝCHODNÝ

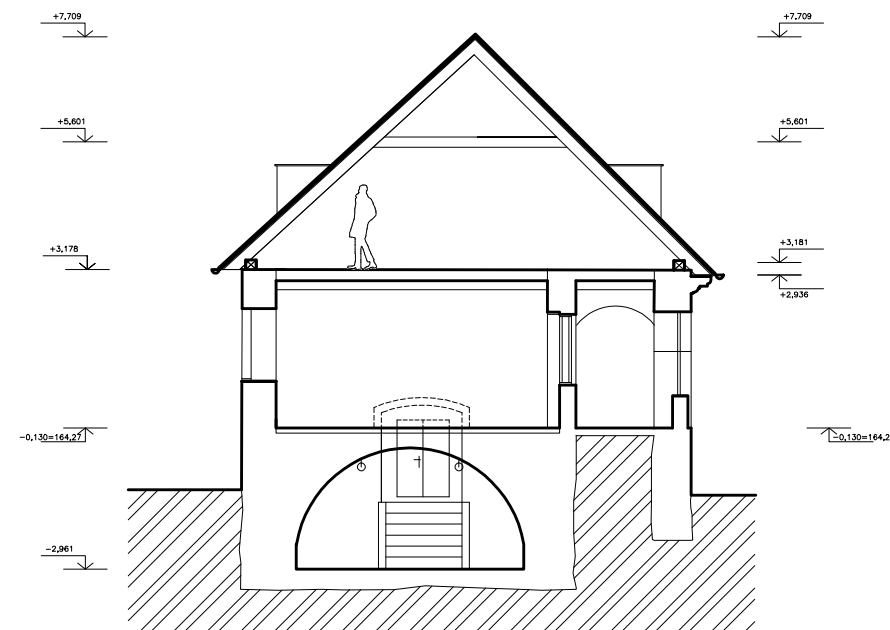
POHLAD SEVERNÝ

0 1 2 4 10M

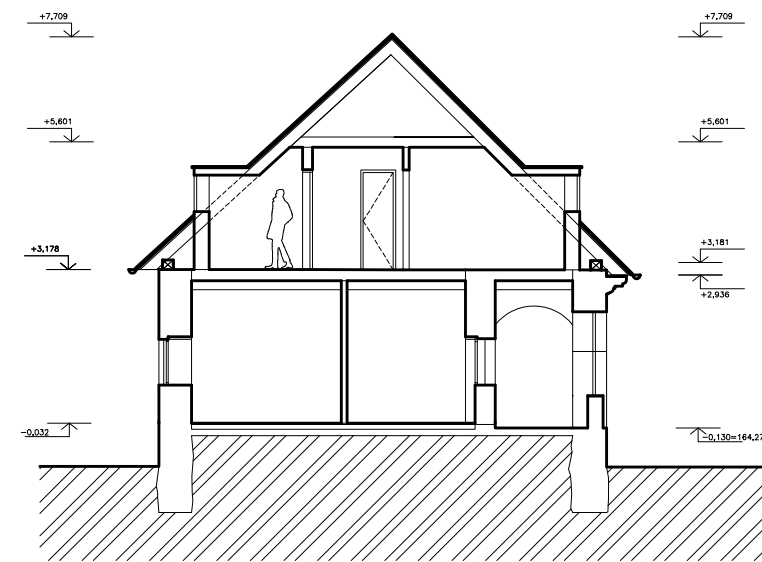

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP		● ● ● ● STU ● ● ● ● FA	
Predmet:	2_AT3_A Atelier III		Akad. rok: 2021/2022
Téma:	Kúria v Borovciach		
Študenti:	Tomáš TIMKO		Mierka: 1:200
Ved.práce:	Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	VA: PHV	Špecializácia: Architektúra
Garant predmetu:	prof. Ing. arch. P. Gregor, PhD.		
Druh dokumentácie:	Architektonická štúdia		
Dátum: 21.12.2021	Obsah výkresu:	PÔDORYS VÝROBNEJ BUDOVY	Číslo výkresu: 00

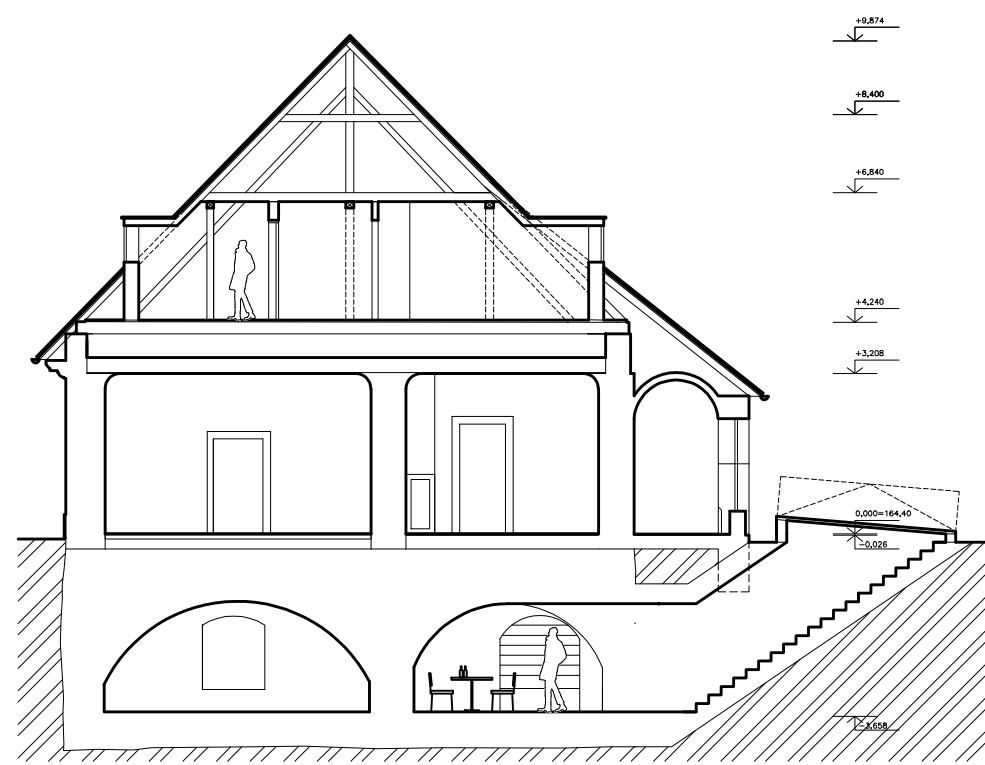
REZY

REZ AA M 1:100

REZ CC M 1:100

REZ DD M 1:100

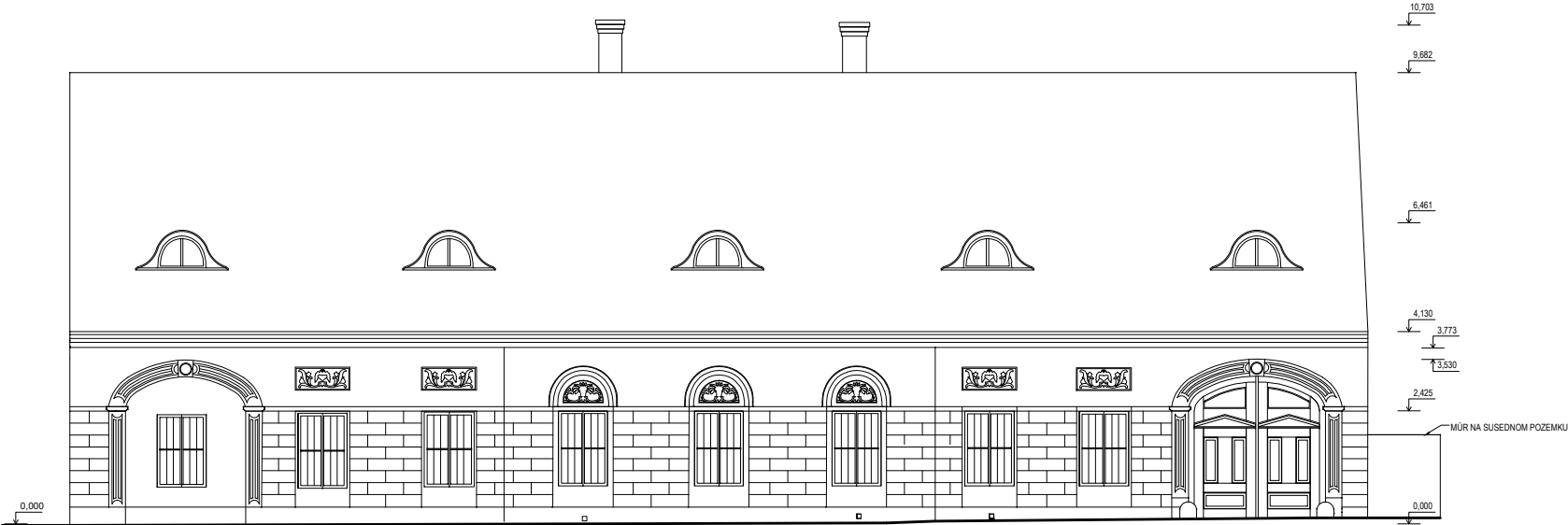

REZ BB M 1:100

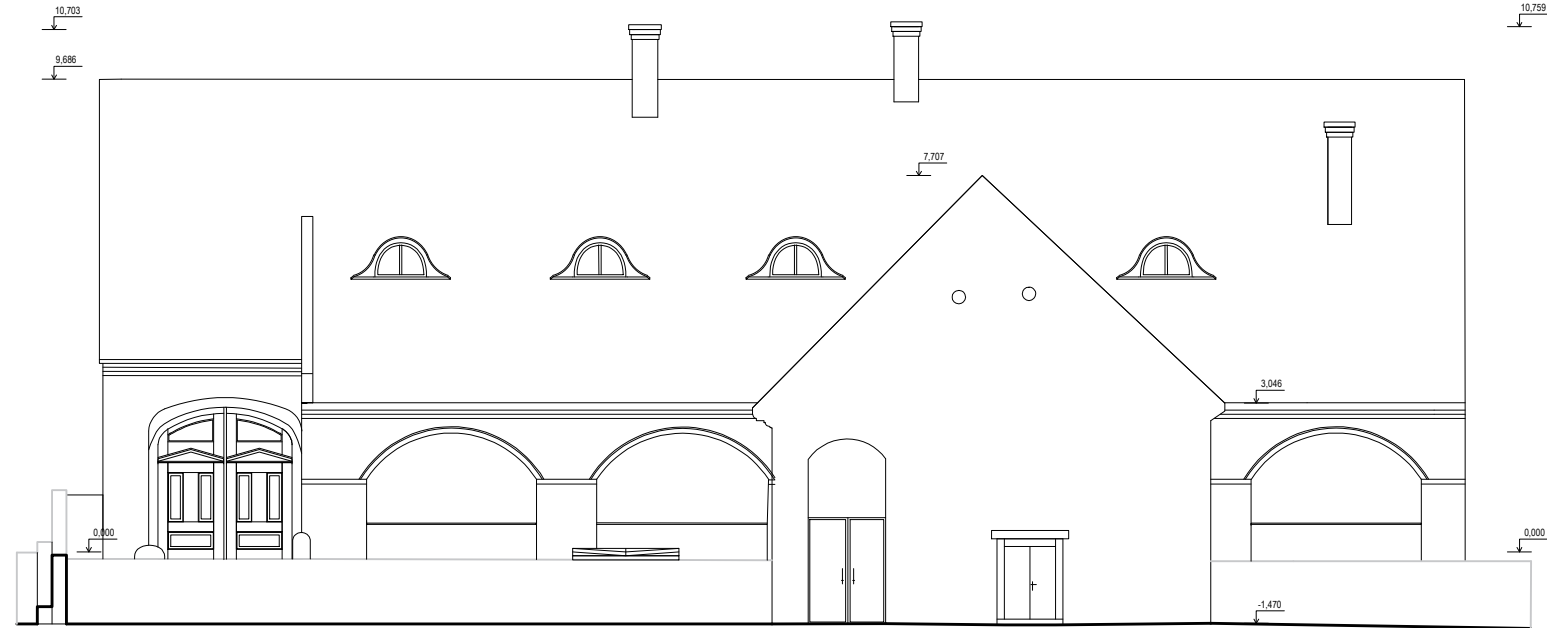

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP		STU	
Predmet:	2_AT3_A Atelier III	Akad. rok:	2021/2022
Téma:	Kúria v Borovciach		
Studenti:	Tomáš TIMKO		Mierka: 1:200
Ved.práce:	Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	VA:	PHV
Garant predmetu:	prof. Ing. arch. P. Gregor, PhD.		
Druh dokumentácie:	Architektonická štúdia		
Dátum: 21.12.2021	Obsah výkresu:	REZY	Číslo výkresu: 00

POHL'ADY

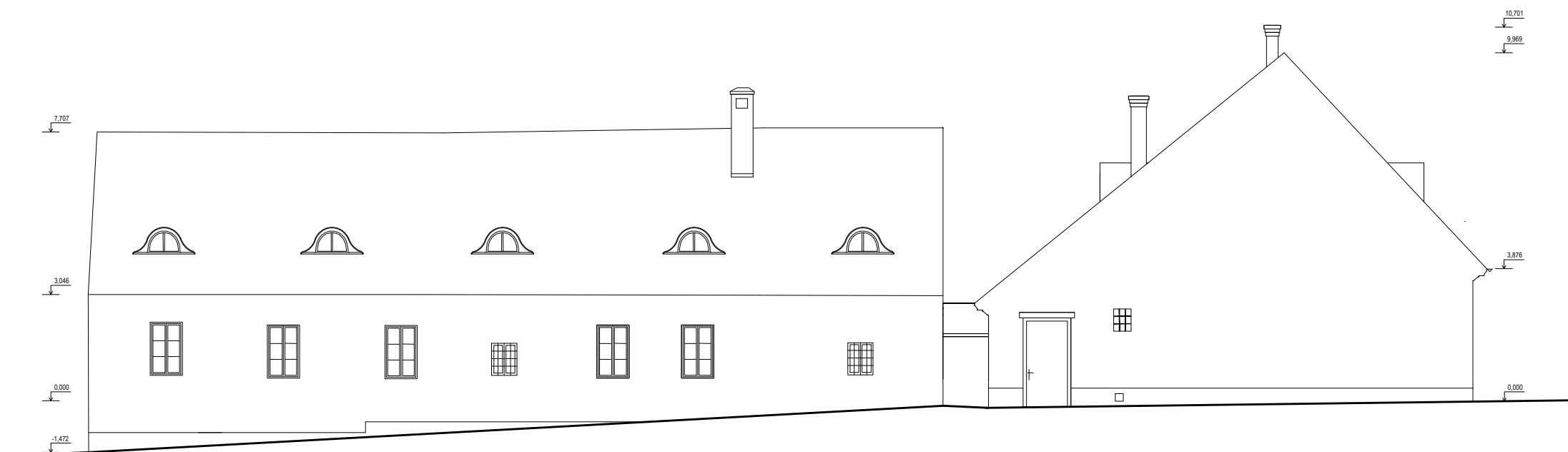
POHĽAD ZÁPADNÝ (ULIČNÁ FASÁDA)

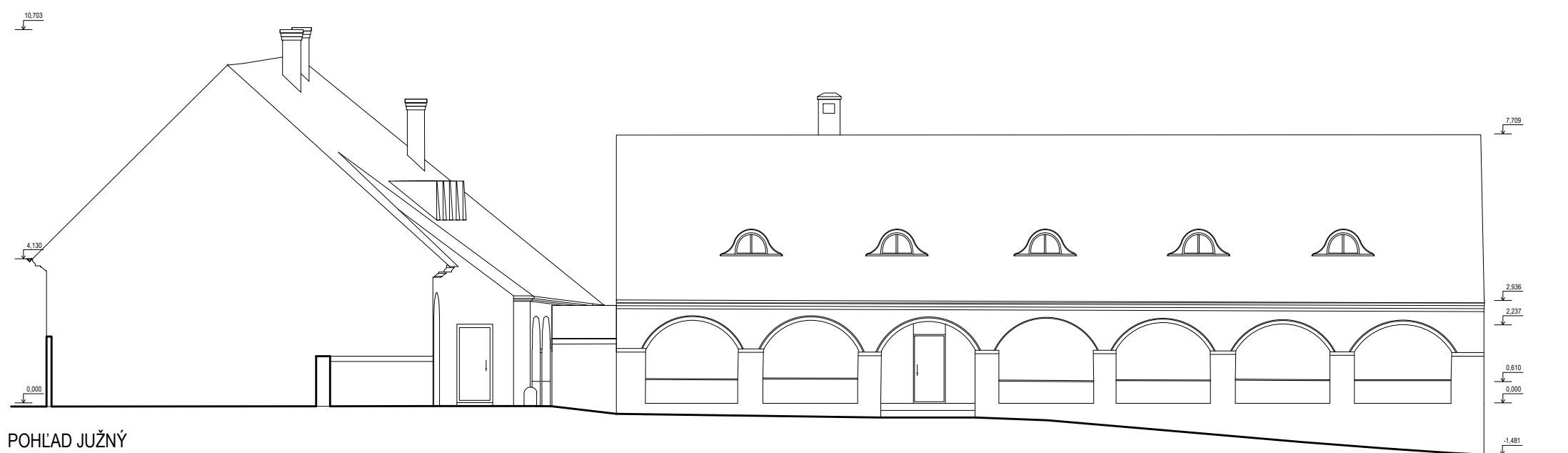
POHĽAD VÝCHODNÝ

	FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP			
	Predmet:	2 AT3_A Atelier III	Akad. rok: 2021/2022	
	Téma:	Kúria v Borovciach		
	Študenti:	Tomáš TIMKO		
	Ved. práce:	Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	VA: PHV	
	Garant predmetu:	prof. Ing. arch. P. Gregor, Phd.		Špecializácia: Architektúra
	Druh dokumentácie:	Architektonická štúdia		
Dátum: 21.12.2021	Obsah výkresu:	POHĽAD ZÁPADNÝ, VÝCHODNÝ		Číslo výkresu: 00

POHLAD SEVERNÝ

POHLAD JUŽNÝ

0 1 2 4 10M

	FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA - ÚDTAaOP		STU FA
	Predmet:	2_AT3_A Atelier III	
	Téma:	Kúria v Borovciach	
	Studenti:	Tomáš TIMKO	
	Ved.práce:	Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD., doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	
	Garant predmetu:	prof. Ing. arch. P. Gregor, PhD.	
Druh dokumentácie:		Architektonická štúdia	Špecializácia: Architektúra
Dátum: 21.12.2021	Obsah výkresu: POHLAD SEVERNÝ, JUŽNÝ		Číslo výkresu: 00

3D MODEL

POHLÁDY Z ULICE

POHLÁDY Z DVORA

VEDÚCI PRÁCE / KONZULTUJÚCI

ING. ARCH. PAVOL PAULINY, PHD.,
DOC. ING. ARCH. NADEŽDA HRAŠKOVÁ, PHD.,
ING. ARCH. KATARÍNA TERA O VOŠKOVÁ, PHD.